

РЕШЕНИЕ

№ 176

гр. София, 10.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20 състав, в публично заседание на 14.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **1269** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, във вр. чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.
Образувано е по искова молба от С. А. А., ЕГН: [ЕГН], с адрес [населено място], област С., [община], [улица], чрез представител по пълномощие адв. Д. Д. от САК, срещу Областна дирекция на МВР – П., с искане за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, за периода 01.05.2020г. до 11.02.2022г., в размер на 3 000 лв., настъпили в резултат на незаконосъобразен административен акт - заповед за задържане № 1920з-200/01.05.2020 г. издаден от Г. Р. Ж. ,полицай при първо РУ П., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 3000 лв., начиная от 10.10.2020 г. до окончателното изплащане на задължението.

В исковата молба се твърди, че на 01.05.2020 г., в 03,40 ч. ищецът е бил задържан от служители на МВР-П. и е бил освободен на 01.05.2020 г. в 21,40 ч. По време на престоя в районното управление започнал да се задушава, което наложило намесата на спешна медицинска помощ. Няколко часа по-късно здравословното състояние на А. се влошило и бил откаран с линейка до болницата, като след като се стабилизирал бил върнат обратно в ареста. Тъй като му отнели телефона нямал възможност да се свърже с близките си, които били притеснени поради неизвестността за неговото местонахождение. Това задържане причинило на А. изключително силен стрес, страх

и унижение, които продължили и след освобождаването му от ареста. Ищецът изпаднал в депресия, изпитвал чувство на страх и недоверие към хората, което силно ограничило социалните му контакти. След случая работодателят му намалил заплатата. С влязло в сила Решение № 335/14.08.2020 г., постановено по адм. д. № 664/2020 по описа на районен съд-П., заповед за задържане № 1920з-200/01.05.2020 г., издадена от Г. Ж. - полицаи при първо РУ на МВР-П., е отменена като незаконосъобразна.

В о. с. з. искът се поддържа от адв. Д., която претендира присъждането на разносните по делото и заплатения адвокатски хонорар по представения списък.

От ответника чрез процесуален представител юрк. В. Т. е постъпил в законоустановения срок писмен отговор, в който се заявява, че оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. В отговора се твърди, че не са представени доказателства за претендираните от ищеца неимуществени вреди. Претендираният размер на обезщетението е прекалено голям. Преживяванията на близките и роднините на А. са неотнормими към настоящия спор, тъй като те са трети лица. Следва да се има предвид, че ищецът сам се е отказал от правото да се обади по предоставения му телефон на своите близки или на адвокат. Не се сочат доказателства за намалената работна заплата. По делото е представена и писмена защита от гл. юрк. Зв. В., в която се сочи, че А. е бил обект на 12 криминални регистрации и 5 съдени дела. Моли съда искът да бъде отхвърлен. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар и претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение. Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност и доказаност на иска.

Съдът, като взе предвид представените по делото доказателства, и наведените от страните твърдения и доводи, приема от фактическа страна следното:

На 01.05.2020 г., в 03,40 ч. Г. Ж. – полицаи от състава на Първо РУ на ОДМВР- П. спрял и извършил проверка на лек автомобил, в който се намирал ищецът. С. А. и един друг от пътуващите в автомобила били задържани по разпореждане на ОДЧ 70. За задържането е издадена заповед № 1920з-200/01.05.2020 г. От книгата за задържани лица се установява, че ищецът е бил прегледан от д-р И. в 9,30 ч. и е бил освободен на 01.05.2020 г. в 21,40 ч. Съгласно профилактичната карта за лице от криминалния контингент С. А. е осъден с влязла в сила присъда за престъпление по чл.343в от НК през 2018 г. и е освободен от затвора през 2020 г. В същия документ е посочено, че спрямо А. има висящи преписки за употреба на алкохол при управление на МПС.

По делото са разпитани двама свидетели. От показанията на свид. Х. Л. се установява, че: С ищеца се познават повече от 10 години и от година, година и половина, се виждат почти всяка събота и неделя. След задържането А. се е затворил, спрял да излиза. Ищецът споделил, че в районното викали линейка. Карал се с жена си, бил стресиран. В ареста не му дали да се обади на жена си и на шефа си. Намалили му заплатата за дадения месец. Случилото се станало достояние на целия жилищен блок, в който живее А..

В показанията си свид. П. А. – съпруга на ищеца, заявява следното: След като се върнал от ареста А. е бил притеснен и разстроен, сдърпал се с жена си. Разказал, че в районното получил нещо като криза. След случката не можел да спи и бил много напрегнат. Получавал нещо като паникатаки и лекарите, които викали, казали, че това е следствие на стреса и трябва време за да премине. Тези епизоди продължили няколко месеца. Разчуло се в блока и съседите започнали да гледат на тях с други очи.

В работата А. също имал проблеми – шефът му не го пускал в почивка и заплатата му била намалена.

При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът намира следното:

Предявеният иск е процесуално допустим като предявен от активно легитимирана страна претендираща присъждане на обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразен административен акт срещу надлежен ответник – Областна дирекция на МВР-П..

Разгледана по същество исквата претенция е частично основателна.

Съгласно чл.1, ал. 1 ЗОДОВ правото на обезщетение възниква, когато са претърпени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи или длъжностни лица на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност. В конкретния случай се касае за вреди, причинени в следствие на административна дейност, изпълнявана от държавен орган. Основателността на иска предполага предварителното установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен административен акт или незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт да е отменен по съответен ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ обезщетение се дължи за всички вреди - както имуществени, така и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Цитираната правна норма сочи, че следва да се установи наличието на причинна връзка между вредите и незаконния административен акт, действие или бездействие, като елемент от горепосочения фактически състав, от който възниква обезщетителната отговорност на държавата. Под вредоносен резултат /вреда/ следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно имуществените права и защитените от правото блага на увредения, а под "пряка и непосредствена" се разбира тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния административен акт, действието или бездействието на съответния административен орган, по силата на безусловно необходимата връзка между тях. Казано с други думи, причинна връзка е налице, когато вредите са в резултат на увреждането, настъпили са по повод на него и във връзка с него. При липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Доказателствената тежест за установяване наличието на всички предпоставки за реализиране на отговорността се носи от ищеца, търсец присъждане на обезщетение, съобразно общото правило на чл. 154, ал. 1 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК за разпределение на доказателствената тежест. И накрая, следва да се посочи, че за да бъде уважен искът за вреди, следва доказването на фактите от хипотезата на правната норма да е пълно, съобразно общото правило на чл. 154, ал. 1 от ГПК, приложим в настоящото производство във връзка с препращащата норма на чл. 144 от АПК.

Относно първите две предпоставки доказателствата са безспорни: Издадената заповед за задържане рег.№ № 1920з-200/01.05.2020 г. представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 АПК. С влязло в сила Решение № 355

от 14.08.2020 г., постановено по а. н. д. № 664/2020 г. от Пернишкия районен съд тази заповед за задържане е отменена като незаконосъобразна.

По отношение настъпилата вреда и причинната връзка между нея и незаконосъобразния административен акт съдът намира следното:

Незаконосъобразното ограничаване на правото на придвижване и престоят в полицейското управление обективно водят до негативни последици върху емоционалното, психическо и физическо състояние на задържаното лице. Съдът приема за установено, че по време на задържането се влошило здравословното състояние на А. и се наложило да бъде прегледан от лекар и намесата на бърза помощ. След незаконното му задържане А. е бил подтиснат и стресиран и ограничил социалните си контакти. Негативни последици са се породили и в семейството – пререкания със съпругата му. След случката не можел да спи и бил много напрегнат. В продължение на няколко месеца получавал паникатаки. Всичко това налага извода, че по време на задържането му и след това ищецът А. е претърпял неимуществени вреди, следствие преживян физически и психически дискомфорт. Тези физически и психически страдания са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразната заповед за задържане и последвалите действия на полицейските органи.

Съдът намира, че по делото не е доказана претенцията на ищеца за уронване доброто му име в обществото следствие неговото задържане. Фактът, че съседите в жилищния блок са узнали за задържането само по себе си не обосновава накърняване на доброто име на ищеца, още повече, че същият е бил излежал ефективна присъда, което обстоятелство няма как да не е станало известно.

Неоснователна е и претенцията за намалена работна заплата и опасение да не загуби работата си, още повече че няма предявена претенция за обезщетение за причинени имуществени вреди. В тази насока по делото не са представени никакви доказателства, освен твърденията на ищеца, споделени със свидетеля Л.. Не се доказва и претенцията на ищеца да е изпаднал в безнадеждност и безсъние следствие на задържането.

Съгласно трайно установената задължителна практика, понятието „справедливост” по смисъла на чл. 52 от ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни, обективно съществуващи при всеки отделен случай обстоятелства, които следва да се вземат предвид от съда при определяне на обезщетението за неимуществени вреди. Такива обстоятелства са видът, характерът, интензитетът и продължителността на увреждането на ищеца. С оглед събраните доказателства съдът намира, че по справедливост на ищеца следва да бъде присъдено обезщетение в размер на 1 000 лева, а за разликата до пълния предявен размер на иска - 3000 лева, следва да се отхвърли като неоснователен и недоказан.

Върху уважената част на иска се дължи обезщетение за забава в размер на законната лихва, считано от 10.10.2020 г. – датата на влизане в сила на решението на съда, с което административния акт е отменен като незаконосъобразен.

По разноските:

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК съдът следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски. Ответникът не е представил списък на разноските по чл. 80 ГПК, но това обстоятелство не освобождава съда от задължението по чл. 81 ГПК, а единствено го лишава от правото да иска изменение на решението в частта на разноските.

Съгласно чл.10, ал.3 ЗОДОВ ако искът бъде уважен частично, какъвто е настоящия

случай, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството – внесената държавна такса, в пълен размер по арг. от чл. 10, ал. 3, изр. 1 ЗОДОВ и възнаграждение за един адвокат съразмерно с уважената част от иска. Заплатеният адвокатски хонорар в размер на 400 лв. е под предвидения минимум в Наредба № 1/2004 г. на Висшия адвокатски съвет, поради което възражението за прекомерност се явява неоснователно. Съразмерно уважената част на исковата претенция и на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ на ищеца следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 134 лв. и държавна такса в размер на 10 лв., или общо 144 лв. разноски по делото.

На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ, на ответника ОДМВР-П., се дължи възнаграждение за осъществената юрисконсултска защита. Изчислено съгласно правилото на чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, при съобразяване на фактичестката и правна сложност на делото, съразмерно с отхвърлената част от предявения иск това възнаграждение следва да бъде определено в размер на 67 лв.

Предвид това ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените разноски, в размер на 77,00 лева, изчислени по компенсация съобразно уважената и отхвърлената част от иска.

Така мотивиран съдът

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР – П. да заплати на С. А. А., ЕГН: [ЕГН], с адрес - [населено място], област С., [община], [улица], обезщетение за претърпени неимуществени вреди, за периода 01.05.2020г. до 11.02.2022г, причинени му следствие незаконно задържане от полицейски орган на I-во РУ-П., с заповед за задържане № 1920з-200/01.05.2020 г., в размер на 1 000 /хиляда/ лева, на основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата 1000 лева, считано от 10.10.2020 г. до окончателното изплащане на задължението, като ОТХВЪРЛЯ иска за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди над уважения размер 1000 лева до пълния предявен размер от 3000 лева, ведно със законната лихва, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР-П. да заплати на С. А. А., ЕГН: [ЕГН], с адрес [населено място]- [населено място], област С., [община], [улица], разноски по делото в размер на 77 /седемдесет и седем /лева, изчислени по компенсация съобразно уважената и отхвърлената част от иска.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията до страните, че е постановено.

СЪДИЯ: